

Raadsinformatiebrief

collegevergadering d.d. 28 oktober 2025
paragraaf Bedrijfsvoering
portefeuillehouder F. Schatorjé

ons kenmerk 560401
behandelaar Financiën
telefoonnummer 14 077
contact www.venlo.nl/contact
bijlage(n) 1

Onderwerp

Gemeentefonds/ septembercirculaire 2025

Kennisnemen van

Via circulaire ontvangen wij belangrijke informatie omtrent de ontwikkelingen ten aanzien van het gemeentefonds. Recent is de Septembercirculaire 2025 uitgebracht door het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. Zoals gebruikelijk informeren wij u over de ontwikkelingen op hoofdlijnen. Besluitvorming over de inzet van de (meerjarige)ontwikkelingen wordt betrokken bij de integrale afwegingsmomenten. De meicirculaire is daarmee een belangrijke bouwsteen voor de (programma)begroting en de septembercirculaire is dit voor de kadernota. De septembercirculaire is geen bijstellingsmoment. De mogelijke uitkomsten uit de septembercirculaire worden op basis van de bestendige gedragslijn als richtinggevend afwegingskader gebruikt bij de eerstvolgende integrale afweging. De ontwikkelingen en effecten van de septembercirculaire zijn onderdeel van de slotnota 2025 en de integrale afwegingen bij de kadernota 2027 en de bestuursrapportage 2025 (september 2026).

Aanleiding van

Op Prinsjesdag heeft het kabinet de Miljoenennota en Rijksbegroting 2026 aangeboden aan de Tweede kamer. De septembercirculaire bevat informatie omtrent de ontwikkelingen ten aanzien van het gemeentefonds op basis van de plannen van het Rijk zoals verwoord in de Miljoenennota. De middelen in het gemeentefonds zijn vrij besteedbaar.

Kernboodschap

Het gemeentefonds vormt met 60% (2026) tot 62% (2029) van de concept programmabegroting 2026 de grootste inkomstenbron van de gemeente Venlo. Via circulaire ontvangen wij belangrijke informatie omtrent de ontwikkelingen ten aanzien van het gemeentefonds. Recent is de Septembercirculaire 2025 uitgebracht door het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. Zoals gebruikelijk informeren wij u over de ontwikkelingen op hoofdlijnen. Besluitvorming over de inzet van de (meerjarige)ontwikkelingen wordt betrokken bij de integrale afwegingsmomenten. De meicirculaire is daarmee een belangrijke bouwsteen voor de (programma)begroting en de septembercirculaire is dit voor de kadernota. De septembercirculaire is geen bijstellingsmoment. De mogelijke uitkomsten uit de

septembercirculaire worden op basis van de bestendige gedragslijn als richtinggevend afwegingskader gebruikt bij de eerstvolgende integrale afweging. De ontwikkelingen en effecten van de septembercirculaire zijn onderdeel van de slotnota 2025 en de integrale afwegingen bij de kadernota 2027 en de bestuursrapportage 2026 (september 2026).

Conclusie

De Septembercirculaire 2025 laat zien dat de gemeente in de jaren 2025-2029, kan rekenen op een incidentele netto stijging van de uitkeringen uit het Gemeentefonds ten opzichte van de meicirculaire 2025. Na aftrek van toevoegingen en onttrekkingen als gevolg van taakmutaties bedraagt het verwachte saldo 2025 op de uitkeringen uit het gemeentefonds € 11 miljoen. Deze bestaat uit € 5,5 miljoen incidentele compensatie van het Rijk gemaakte kosten jeugdzorg 2023 en 2024, voorschot onder uitputting BTW compensatiefonds ad € 2,9 miljoen, € 1,6 miljoen aan volumeontwikkelingen en een extra resultaat over voorgaande jaren ad € 1 miljoen.

Financiële vertaling

De financiële effecten van de septembercirculaire op 2025 worden meegenomen in de slotnota 2025. In de septembercirculaire zijn ook enkele taakmutaties die starten in 2026. Deze worden meegenomen in een aparte bijlage bij het raadsvoorstel omtrent de slotnota 2025. De te verwachten ontwikkeling van de hoogte van de uitkeringen uit het gemeentefonds ten opzichte van de begroting 2025 en conceptbegroting 2026-2029 is als volgt:

	<i>Bedragen x € 1.000</i>				
	2025	2026	2027	2028	2029
Septembercirculaire 2025	361.326	359.201	354.289	344.971	346.002
Begroting 2025/ conceptbegroting 2026	349.556	352.403	352.453	344.097	345.176
Bruto ontwikkeling	11.770	6.797	1.836	874	826
A. Saldo toevoegingen en onttrekkingen	1.738	5.862	1.440	845	1.039
B. Autonome ontwikkeling	10.032	935	396	29	-213
Bijzonder resultaat voorgaande jaren (2023 + 2024)	976				
Totaal verwacht saldo gemeentefonds 2025	11.007				

De septembercirculaire geeft het mogelijke perspectief weer voortvloeiende uit de miljoenennota van het Rijk. Besluitvorming over de miljoenennota moet nog concreet plaatsvinden. Dit zal voor Venlo zijn beslag krijgen in de kadernota 2027 en de bestuursrapportage 2026.

De uitkeringen uit het gemeentefonds zijn vrij besteedbaar en vormen daarmee een algemeen dekkingsmiddel. De inzet behoort tot het budgetrecht van de raad. De ontwikkeling van het brutoresultaat wordt voor een belangrijk deel veroorzaakt door:

A. 'Toevoegingen/ Onttrekkingen gemeentefonds'

Door het Rijk worden er bedragen aan het gemeentefonds toegevoegd of onttrokken (taakmutaties). De toevoegingen of onttrekkingen kunnen leiden tot een toe- of afname van

Raadsinformatiebrief

uitgaven op andere beleidsterreinen zowel lokale als regionale taken. Voor een volledig overzicht (inclusief toelichting) van de voor onze gemeente geldende bedragen wordt verwezen naar de bijlage 1 bij dit voorstel.

B. Autonome ontwikkeling septembercirculaire 2025

<i>Bedragen x € 1.000</i>					
Toelichting autonome ontwikkeling	2025	2026	2027	2028	2029
Hervormingsagenda Jeugd 2023 en 2024	5.544				
BTW-compensatiefonds	2.851				
Hoeveelheidsverschillen (lokaal en landelijk)	1.636	1.338	1.177	1.057	1.053
Prijs- en volume mutaties BBP		-604	-801	-1.067	-1.168
Overige ontwikkelingen uitkeringsfactor (o.a. WOZ waardemutaties)		201	20	39	-97
Totaal componenten netto ontwikkeling	10.032	935	396	29	-213

Dit betreft het nettoresultaat ten opzichte van de begroting 2025 c.q. conceptbegroting 2026-2029 dat ten gunste of ten laste kan komen van de algemene middelen. Het nettoresultaat wordt op hoofdlijn veroorzaakt door:

- Hervormingsagenda Jeugd 2023 en 2024: Het demissionair kabinet heeft besloten tot compensatie van de incidentele tekorten op jeugdzorg in 2023 en 2024. Het gaat om een bedrag van € 728 miljoen in 2025 voor de ondersteuning van de transformatie van de Jeugdhulp. De compensatie is verwerkt in de voorliggende septembercirculaire 2025 en bedraagt € 5,5 miljoen incidenteel voor Venlo.
- BTW compensatiefonds: Het BTW compensatiefonds (BCF) heeft een financieel plafond. In 2025 bedraagt het BCF-plafond voor gemeenten € 4,5 miljard. Als de gezamenlijke declaraties onder dit plafond blijven, wordt het verschil in het gemeentefonds teruggestort. Bij overschrijding volgt een uitname. Jaarlijks wordt bij de septembercirculaire een voorschot verstrekt op de verwachte eventuele onderschrijding van dat kalenderjaar. In de meicirculaire van het volgende jaar volgt dan de afrekening (deze was afgelopen jaar € 0,8 miljoen nadelig). In deze circulaire bedraagt het voorschot voor het jaar 2025 € 428 miljoen, hetgeen Venlo € 2,9 miljoen incidenteel voordelig oplevert.
- Hoeveelheidsverschillen (lokaal en landelijk): stijging van het aantal inwoners boven de 75 jaar, inwoners met een migratieachtergrond en loonkostensubsidie leiden tot een voordeel van € 1,6 miljoen in 2025 aflopend tot € 1,1 miljoen structureel voordelig vanaf 2029.
- Prijs- en volume mutaties Bruto Binnenlands Product (BBP):
In de septembercirculaire 2025 is een nieuwe raming voor het accres 2026 en verder opgenomen. Deze raming is gebaseerd op de actuele raming van de ontwikkeling van het bbp door het Centraal Planbureau (CPB; MEV 2026). Het lonen- en prijzen accres voor het gemeentefonds wordt gebaseerd op de prijs bruto binnenlands product (pbbp). Voor de jaren 2026 en verder is de raming voor de prijs bbp omlaag bijgesteld. Beide hebben een nadelig effect van € 0,6 miljoen in 2026 oplopend naar € 1,2 miljoen structureel in 2029.
- Overige ontwikkelingen uitkeringsfactor leiden tot een incidenteel voordeel van € 0,2 miljoen in 2026 en mutaties < € 0,1 miljoen voor 2027 en verder.

Raadsinformatiebrief

Daarnaast leveren definitieve vaststelling van maatstaven over 2023 en 2024 een extra resultaat over deze voorgaande jaren op van in totaal € 1 miljoen incidenteel voordelig. Dit extra resultaat ontstaat doordat de statistische “score” op diverse maatstaven in het gemeentefonds vaak tot jaar T+2 kunnen blijven bewegen voordat ze definitief zijn.

Communicatie

NVT

Vervolgprocedure raad

De verdere uitwerking van de septembercirculaire 2025 maakt onderdeel uit van de slotnota 2025, bestuursrapportage 2026 en kadernota 2027.

Burgemeester en wethouders van Venlo

de secretaris

de burgemeester

Twan Beurskens

Antoin Scholten

Bijlagen

1. Toevoegingen en onttrekkingen septembercirculaire 2025